

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **F. Š.**, nar., bytem, zast. JUDr. Rostislavem Puklem, advokátem se sídlem Svatoplukova 519, 698 01 Veselí nad Moravou, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2015, č. j. KUZL 71463/2014, sp. zn. KUSP 71463/2014 ŽPZE-JH,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 27. 1. 2015, č. j. KUZL 71463/2014, sp. zn. KUSP 71463/2014 ŽPZE-JH, se ve výroku II. **z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Vizovice ze dne 17. 10. 2014, č. j. MUVIZ 19303/2014, sp. zn. 049/5780/14-OPS/LP, se ve výroku I. a II. **z r u š u j e** pro vady řízení.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** uhradit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **10 028 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Rostislava Pukla, advokáta se sídlem Svatoplukova 519, Veselí nad Moravou.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 27. 3. 2015, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) následujícího dne, žalobce napadl výrok II rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2015, č. j. KUZL 71463/2014, sp. zn. KUSP 71463/2014 ŽPZE-JH (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Vizovice (dále jen „prvostupňový správní orgán“) vydanému dne 15. 10. 2014 a vypravenému

dne 17. 10. 2014, č. j. MUVIZ 19303/2014, sp. zn. 049/5780/14-OPS/LP (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

II. Průběh správního řízení

Žalobce byl dne 21. 2. 2014 účasten incidentu, při němž došlo ke rvačce jím venčeného psa rasy německý špic majitelky S. Š. a psa rasy ridgeback ve vlastnictví pana R. B. Na následky utrpěných zranění pes majitelky S. Š. uhynul. V souvislosti s touto skutečností bylo s žalobcem i panem R. B. (dále také „druhý obviněný“) zahájeno správní řízení o přestupku, neboť vzniklo podezření, že tito řádně neplnili svoje povinnosti vyplývající ze zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon na ochranu zvířat“).

Výrokem I prvostupňového rozhodnutí byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že *„dne 21. 2. 2014 v 16.30 hodin na komunikaci u domu č. p. 225 v obci V. měl volně bez vodítka puštěného psa rasy německý špic majitelky S. Š. (...), kterého neměl na dohled a pes po místní komunikaci pobíhal, tedy nezabránil pobíhání tohoto zvířete po pozemní komunikaci, jak je vymezeno ustanovením § 60 odst. 11 zákona o silničním provozu, tedy jiným jednáním, než je uvedeno pod písmeny a) až j) odst. 1 § 125c zákona o silničním provozu, nesplnil povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.“*

Dále byl žalobce výrokem II. prvostupňového rozhodnutí shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 27 odst. 2 písm. f) zákona na ochranu zvířat, kterého se dopustil tím, že *„dne 21. 2. 2014 v 16.30 hodin na místní komunikaci poblíž domu č. p. 225 v obci Veselá se při venčení psa rasy německý špic majitelky S. Š. (...) tomuto psovi řádně nevěnoval a při tom, kdy jej měl volně puštěného na ulici, jej neměl na dohled a pod náležitým dozorem, tedy neučinil opatření proti úniku psa podle § 13 ZOZT, který mu utekl a pobíhal po shora uvedené místní komunikaci a v důsledku takového nedostatečného zabezpečení byl napaden a poraněn psem p. R. B. (...), přičemž následkům zranění následujícího dne podlehl.“*

Za spáchání předmětných přestupků byla žalobci uložena pokuta ve výši 7 000 Kč. Nadto byla žalobci stanovena povinnost uhradit náklady spojené s projednáním přestupků ve výši 1 000 Kč.

Výrokem III. prvostupňového rozhodnutí prvostupňový správní orgán dále rozhodl o zastavení přestupkového řízení v tom rozsahu, v jakém bylo proti žalobci vedeno pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat. Ve zbylých výrocích (výroky IV.–VI.) prvostupňového rozhodnutí se prvostupňový správní orgán vypořádal s otázkami spáchání týchž přestupků druhým obviněným, a to tak, že byl obdobně jako žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a ust. § 27 odst. 2 písm. f) zákona na ochranu zvířat, za což mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a stanovena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Ohledně podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat bylo i ve vztahu k druhému obviněnému řízení zastaveno.

Proti výrokům I. a II. prvostupňového rozhodnutí žalobce brojil odvoláním, v němž namítal, že správní řízení před prvostupňovým správním orgánem trpělo zásadními nedostatky, v důsledku čehož je nezákonné i samotné prvostupňové rozhodnutí. Žalobce

především zdůraznil, že mu bylo znemožněno, aby se účastnil výpovědi druhého obviněného. Dále žalobce poukázal na sporný postup prvostupňového správního orgánu spočívající v dle jeho názoru neúčelném rozdělení výpovědí svědků do několika ústních jednání, čímž byla žalobci ztížena možnost se všech těchto jednání zúčastnit. Tuto skutečnost přitom žalobce prvostupňovému správnímu orgánu oznámil, přesto však bylo v prvostupňovém rozhodnutí konstatováno, že žalobce se na jednání bez omluvy nedostavil. Žalobce rovněž poukázal na zaujatost prvostupňového správního orgánu vůči jeho osobě, která prostupovala celým řízením, a projevila se mimo jiné též tím, že prvostupňový správní orgán konstatoval, že jednotlivá podání žalobce nesplňují zákonem stanovené náležitosti a prvostupňový správní orgán by k nim tedy nemusel vůbec přihlížet. Dále žalobce odmítl, že by se dopustil čehokoliv protiprávního, přičemž prvostupňový správní orgán dle jeho názoru nereflektoval výpovědi svědků vyznívající v jeho prospěch a naopak vycházel ze zcela nevěrohodných výpovědí osob navržených druhým obviněným. V neposlední řadě žalobce uvádí, že mu není zřejmé, z jakého důvodu prvostupňový správní orgán odmítl rozhodnout o nároku poškozené na náhradu jí způsobené škody.

III. Obsah napadeného rozhodnutí

Žalovaný shledal prvostupňové rozhodnutí věcně správným a zákonným a odvolání žalobce tak považoval za nedůvodné. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že prvostupňový správní orgán zahájil oznámením ze dne 24. 3. 2014 s žalobcem a panem Radimem Bednaříkem společné přestupkové řízení pro podezření ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, podle ust. § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat a podle ust. § 27 odst. 1 písm. f) téhož zákona. Následně si prvostupňový správní orgán vyžádal k věci odborné vyjádření Krajské veterinární správy pro Zlínský kraj. Na základě tohoto vyjádření pak správní řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat vůči oběma obviněným zastavil.

Dále žalovaný zrekapituloval průběh dosavadního správního řízení, přičemž konstatoval, že ve věci se konalo několik ústních jednání, při nichž byli vyslechnuti oba obvinění, poškozená osoba (paní S. Š.), jakož i několik svědků. K námitce žalobce, že výslech druhého obviněného byl proveden v jeho nepřítomnosti, čímž mu bylo znemožněno vyjádřit se ke skutečnostem uvedeným druhým obviněným a klást mu doplňující dotazy, žalovaný uvedl, že žalobci nic nebránilo v tom, aby o účast při výpovědi druhého obviněného požádal. Z protokolu o ústním jednání však nevyplývá, že by této možnosti využil a že by mu prvostupňový správní orgán znemožnil se výpovědi účastnit. S obsahem výpovědi druhého obviněného, která byla zachycena v pořízeném protokolu, měl nadto žalobce možnost se seznámit, což, jak vyplývá z obsahu spisového materiálu, učinil. Oběma obviněným byla ve společném řízení přiznána procesní práva ve stejném rozsahu a bylo jim umožněno vyjádřit se k výpovědi toho druhého a k výpovědím vyslechnutých svědků. Žalovaný se tedy domnívá, že žalobce nebyl na svých právech nikterak zkrácen.

K námitce žalobce ohledně nepřiznání nároku na náhradu škody poškozené osobě, žalovaná uvedla, že v průběhu přestupkového řízení nebyla výše vzniklé škody dostatečným způsobem prokázána a rovněž v tomto směru nedošlo k dohodě mezi obviněným panem R. B. a osobou poškozenou. Žalovaný tak nepovažuje tuto námitku žalobce za důvodnou.

Dále žalovaný připustil, že prvostupňový správní orgán v odůvodnění rozhodnutí nesprávně uvedl, že žalobce se z průběhu ústních jednání neomluvil, byť jeho písemné sdělení

adresované prvostupňovému správnímu orgánu, v němž uvedl, že se jednání nezúčastní z důvodu jeho nehospodárnosti a neúčelně zvýšených nákladů, lze v širším kontextu za omluvu považovat. Samotnou skutečnost, že prvostupňový správní orgán nevyslechl všechny osoby při jednom ústním jednání, ale provedl jednání více, však žalovaný nepovažuje za závadnou a má za to, že tento postup byl veden snahou o doplnění dokazování a náležité objasnění skutkového stavu. Jak bylo zjištěno ze spisového materiálu, v průběhu předmětného řízení ani nebylo fakticky možné vyslechnout všechny svědky v týž den.

Žalovaný shledal důvodnou též námitku žalobce, že podání zaslaná prvostupňovému správnímu orgánu v průběhu přestupkového řízení prostřednictvím datové schránky splňovala veškeré zákonem stanovené náležitosti. Ačkoliv je však v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedeno, že podání žalobce ze dne 18. 6. 2014, 15. 7. 2014 a 8. 8. 2014 nebyla opatřena elektronickým podpisem a z tohoto důvodu se jejich obsahem nemusel prvostupňový správní orgán zabývat, ve skutečnosti jejich obsah řádně vyhodnotil. K poškození nebo krácení práv žalobce tedy v konečném důsledku nedošlo.

Pokud se jedná o posouzení otázky, zda žalobce svým jednáním naplnil znaky skutkových podstat předmětných přestupků, zde se žalovaný zcela ztotožňuje se závěry obsaženými v prvostupňovém rozhodnutí. Přitom žalovaný vyzdvihl, že prvostupňový správní orgán řádně vyhodnotil všechny svědecké výpovědi včetně domnělých rozporů v nich obsažených. Žalovaný rovněž neakceptoval námitky k výši uložené pokuty, neboť shledal, že pokuta byla uložena v rámci zákonného rozmezí, přičemž její konkrétní výše byla v prvostupňovém rozhodnutí náležitě odůvodněna.

IV. Žaloba

V žalobě ze dne 27. 3. 2016 žalobce uvádí, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a to v důsledku procesních vad, jimiž bylo řízení zatíženo, jakož i skutečnosti že prvostupňový správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav a dopustil se nesprávné právní kvalifikace jednání žalobce. Toto svoje tvrzení konkretizuje žalobce v několika žalobních bodech.

Předně žalobce uvádí, že mu bylo i přes jeho výslovnou žádost zamezeno, aby byl přítomen výpovědi druhého obviněného. Zásah do práv žalobce je o to závažnější, že druhý obviněný vypovídal v rozporu s výpovědí žalobce a v jeho neprospěch. Žalobce je přesvědčen, že ve vztahu k jeho osobě je třeba na výpověď druhého obviněného pohlížet jako na svědeckou výpověď a proto byl oprávněn být jí přítomen. Žalobce poukazuje rovněž na ust. § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle něhož lze v nepřítomnosti obviněného přestupek projednat pouze tehdy, jestliže se odmítne, byť byl předvolán, k jednání dostavit, nebo se nedostaví bez náležité omluvy. Tyto podmínky přitom v daném případě nebyly naplněny, neboť žalobce měl naopak zájem se jednání zúčastnit, což mu však bylo znemožněno. Žalobce tedy neměl možnost posoudit, zda výslech druhého obviněného proběhl v souladu s právními předpisy a bez jakéhokoliv ovlivňování. Takové pochybnosti jsou přitom zcela na místě, jelikož v průběhu své výpovědi navrhl druhý obviněný nové svědky sporné události, o nichž se do té doby nikdy nezmínil. Jedná se o svědky z řad příbuzenstva a rodinných přátel druhého obviněného. Dle názoru žalobce je za daných okolností nutno na získanou výpověď pohlížet pouze jako na podání vysvětlení, k němuž však nemůže být v přestupkovém řízení přihlédnuto. Pro dokreslení celé situace žalobce dodává, že ani poškozené osobě nebylo umožněno, aby byla výpovědím obviněných přítomna.

Dále je žalobce přesvědčen, že prvostupňový správní orgán vycházel z neúplně zjištěného skutkového stavu, přičemž poukazuje na skutečnost, že prvostupňové rozhodnutí je založeno zejména na výpovědi druhého obviněného a svědeckých výpovědích jemu blízkých osob (bratr a syn druhého obviněného a jejich rodinná přítelkyně), přičemž výpovědím dalších svědků nebyla naopak přikládána žádná váha. Podle žalobce existuje ve svědeckých výpovědích množství rozporů, s nimiž se prvostupňový správní orgán nevypořádal a které odůvodňují závěr, že tyto výpovědi jsou nedůvěryhodné. Rozpornost svědeckých výpovědí žalobce ilustruje na několika konkrétních příkladech.

V neposlední řadě je žalobce přesvědčen, že se prvostupňový správní orgán dopustil nesprávného právního posouzení věci, neboť jeho jednání nelze podřadit ani pod jednu z předmětných skutkových podstat přestupků. Pokud se jedná o přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, poukazuje žalobce na skutečnost, že klíčovým je u této skutkové podstaty pojem „volné pobíhání zvířete“. Tímto je podle zákona o silničním provozu míněn svévolný a samostatný nekontrolovaný pohyb zvířete po pozemní komunikaci. V posuzovaném případě však žalobce nenechal psy volně pobíhat, neboť se nacházel pouze ve vzdálenosti cca 5 metrů za nimi, nikoliv 80 metrů, jak chybně dovodil prvostupňový správní orgán. Skutečnost, že se psi od žalobce nijak nevzdálili, dokládá i svědecká výpověď MUDr. K., která žalobce se psy vídá několikrát denně. Krom toho žalobce zdůrazňuje, že psi, které venčil, žádným způsobem po pozemní komunikaci nepobíhali, ale pouze ji přecházeli. Jediným pochybením žalobce tak je, že na psy v dané chvíli neviděl, neboť byl několik málo metrů za rohem. Žalobce má za to, že tento skutkový stav nelze podřadit pod ust. § 60 odst. 11 zákona o silničním provozu, neboť se nejedná o pobíhání. Navíc ohrožení silničního provozu, který má být dotčeným zákonným ustanovením chráněn, bylo s ohledem na okolnosti daného případu zcela minimální. Závažnost jednání v rámci tohoto zákonného ustanovení nelze dovozovat ze skutečnosti, že pes poškozené uhynul.

Žalobce se rovněž domnívá, že nedošlo ani k naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 27 odst. 2 písm. f) zákona na ochranu zvířat. Žalobci je kladeno za vinu, že se řádně nevěnoval psu poškozené, který z toho důvodu utekl, v důsledku čehož byl napaden psem druhého obviněného a následkům zranění podlehl. Takto konstruovaný přestupek však nemá oporu v zákoně na ochranu zvířat, neboť pes neunikl ze zájmového chovu, ale pouze přecházel na volno, tj. bez vodítka, pozemní komunikaci. Správní orgány se vůbec nezabývaly smyslem a účelem dotčeného zákona, jímž je zabránit tomu, aby bez důvodu docházelo k usmrcení nebo ubližování zvířatům. Zájem chráněný zákonem však žalobcem nebyl porušen, neboť k úhynu psa nedošlo v důsledku jednání žalobce, ale proto, že byl napaden větším – loveckým – psem druhého obviněného. Přitom není podstatné, zda byl pes na vodítku či nikoliv, neboť i kdyby měl žalobce psa na vodítku, nebyl by schopen útoku psa druhého obviněného zabránit. Naopak by mohlo dojít ještě k závažnějšímu následku, a to k újmě na zdraví žalobce.

Pro úplnost žalobce dodává, že na jeho straně také zcela absentovalo zavinění, neboť stejnou cestou (kolem domu druhého obviněného) chodí několikrát denně. Dosud nikdy však k napadení jeho psů nedošlo. Žalobce tak nemohl předpokládat, že pokud se od psů mírně vzdálí, dojde k jejich napadení. Proto u něj nelze zavinění dovodit. Nadto správní orgány otázku zavinění žalobce ani žádným způsobem nezkoumaly, což představuje další závažné pochybení, jímž je správní řízení zatíženo.

S ohledem na všechny žalobcem uvedené skutečnosti se tento domnívá, že je třeba, aby krajský soud napadené rozhodnutí ve výroku II zrušil. Pokud by krajský soud neměl za to,

že jsou naplněny podmínky pro zrušení rozhodnutí, navrhuje žalobce alternativně, aby byla sankce moderována a žalobci bylo uloženo toliko napomenutí.

V. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že k tvrzenému porušení procesních práv nedošlo. Žádný právní předpis totiž nestanovuje povinnost správního orgánu přizvat ve společném řízení k výsledku jednoho obviněného osobu druhého obviněného. Výpověď obviněného ve vztahu k druhému obviněnému přitom nemůže mít váhu svědecké výpovědi, neboť postavení svědka a obviněného je zcela rozdílné. Žalobce měl nadto právo se k výpovědi druhého obviněného vyjádřit, což také učinil.

K námitce žalobce, že prvostupňový správní orgán vycházel při svém rozhodování z výpovědi druhého obviněného a osob jemu blízkých, žalovaný uvádí, že nikdo jiný nebyl potyčce psů přítomen. Výpovědi jednotlivých svědků spolu navíc navzájem korespondovaly. Žalobce nebyl v průběhu přestupkového řízení schopen uvést jakéhokoliv svědka, který byl předmětné události přítomen a byl by schopen popsat skutkový stav. Žalovaný rovněž trvá na tom, že jednáním žalobce byly naplněny skutkové podstaty přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a ust. § 27 odst. 2 písm. f) zákona na ochranu zvířat. Ve zbytku žalovaný odkázal na obsah napadeného rozhodnutí a navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

V souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ve věci rozhodoval krajský soud bez jednání, neboť účastníci řízení s tím souhlasili, respektive ve stanovené lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým postupem. Nadto ani krajský soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, neboť již na základě vyjádření účastníků řízení a předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.

Předně považoval krajský soud za nutné vypořádat se s námitkami žalobce zpochybňujícími správnost procesního postupu správních orgánů. V této souvislosti z předloženého správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Na základě oznámení přestupků ve smyslu ust. § 58 odst. 1 zákona o přestupcích ze strany Policie ČR zahájil prvostupňový správní orgán proti žalobci a druhému obviněnému společné přestupkové řízení podle ust. § 57 odst. 1 téhož zákona. Po zahájení řízení, které bylo žalobci řádně oznámeno, si prvostupňový správní orgán k věci nejprve vyžádal dle ust. § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat odborné vyjádření krajské veterinární správy. Následně ve věci proběhlo dne 28. 5. 2014 ústní jednání, z něhož byl pořízen protokol. Z obsahu protokolu je patrné, že v průběhu ústního jednání bylo přikročeno k výpovědi obviněných, přičemž nejprve ve věci vypovídal žalobce, poté druhý obviněný. Téhož dne k věci vypovídala též osoba poškozená paní S. Š. a svědkyně paní T. K. Byť není tato skutečnost v protokolu výslovně uvedena, lze dovodit, že výsledek druhého obviněného byl proveden v nepřítomnosti žalobce a osoby poškozené

(obdobný postup byl zvolen při výslechu žalobce), naopak výpovědím dalších osob již byl žalobce přítomen.

Dle ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích platí, že „[o] přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.“

Řízení o přestupku je tedy v prvním stupni koncipováno jako řízení s ústním jednáním za přítomnosti obviněného z přestupku. Právo obviněného z přestupku účastnit se projednání věci je garantováno i v ústavněprávní rovině, a to konkrétně čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož má každý právo, „aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům“. Dopad tohoto ustanovení i na přestupkové řízení, které je svojí povahou řízením správním, nikoliv soudním, byl již opakovaně judikatorně potvrzen s ohledem na extenzivní výklad pojmu „trestní obvinění“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.) ve znění pozdějších protokolů (dále jen „Úmluva“) – k tomu viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, či rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, dostupný na www.nssoud.cz. Je tedy patrné, že povinnost správního orgánu provést v prvním stupni přestupkového řízení ústní jednání a umožnit obviněnému, aby se tohoto jednání mohl zúčastnit, představuje realizaci jednoho z esenciálních práv obviněného z přestupku.

Žalobce spatřuje porušení ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a současně zásah do jeho základních práv v tom, že mu bylo znemožněno, aby byl přítomen výpovědi druhého obviněného. K tomuto krajský soud předně uvádí, že byť z protokolu pořízeného z průběhu předmětného ústního jednání ani jiných spisových podkladů tato skutečnost explicitně nevyplývá, krajský soud ji považuje za nespornou, neboť žalovaný v tomto směru tvrzení žalobce nikterak nezpochybňuje. Přitom nelze přehlédnout, že této námitce žalobce (která byla z jeho strany vznášena již v průběhu řízení před prvostupňovým správním orgánem) je věnována poměrně rozsáhlá pasáž prvostupňového rozhodnutí (str. 12), v níž prvostupňový správní orgán rozvíjel úvahy o výkladu čl. 6 Úmluvy, přičemž dospěl k závěru, že z dotčeného ustanovení nelze dovodit právo žalobce být přítomen výslechu druhého obviněného či mu klást otázky. Prvostupňový správní orgán v této souvislosti mimo jiné uvedl, že „[o]právnění účastnit se výslechu jiného obviněného nevyplývá z žádného zákonného ustanovení a nelze tedy souhlasit s obviněným Fr. Ševců, že byl postupem správního orgánu zkrácen na svých zákonných právech.“

Se shora citovaným názorem prvostupňového správního orgánu, aprobovaným též samotným žalovaným, se však nelze ztotožnit. Článek 6 odst. 2 písm. d) Úmluvy stanoví, že každý, kdo čelí trestnímu obvinění, má právo „vyslýchat nebo dát vyslýchat svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě.“ Jak přitom vyplývá z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), pojem svědek tak, jak jej užívá Úmluva, je třeba vykládat autonomně, bez ohledu na jeho význam ve vnitrostátních právních úpravách jednotlivých smluvních stran. Z tohoto důvodu je jako na svědka ve smyslu čl. 6 Úmluvy třeba pohlížet i na jinou osobu, než která vypovídá podle vnitrostátního práva v postavení svědka, ale kupříkladu též na osobu spoluobviněného, jak výslovně konstatoval v několika rozhodnutích ESLP – viz např. rozsudek ESLP ze dne 27. 2. 2001 ve věci *Lucà proti Itálii*, č. 33354/96, či rozsudek ESLP ze dne 18. 7. 2006 ve věci *Balšán proti České republice*, č. 1993/02. Jak v této souvislosti dále

uvádí autoři komentářové literatury, „*ESLP zpravidla nepovažuje za dostatečné, že obviněný je seznámen s protokolem o výpovědi svědka, kterého ale neměl možnost přímo vyslechnout.(...) Skutečnost, že soudy pečlivě zkoumaly výpovědi svědků a daly stěžovateli příležitost je zpochybnit, může být stěží považována za náležitou náhradu přímého výsledku.*“ (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, s. 813.)

Tyto závěry pak v plném rozsahu dopadají i na projednávanou věc, neboť, jak již bylo konstatováno, pojem trestního obvinění zahrnuje též oblast řízení o přestupcích. Krajský soud tedy nemá pochyb o tom, že na druhého obviněného bylo v posuzované věci třeba nahlížet jako na svědka ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Pro předestřený výklad lze nadto nalézt oporu i v analýze dotčených ustanovení zákona o přestupcích. V dané věci bylo prvostupňovým správním orgánem vedeno s oběma obviněnými společné řízení ve smyslu ust. § 57 odst. 2 zákona o přestupcích. Předmětné ustanovení však umožňuje za jistých okolností věci vyloučit k samostatnému řízení. Pokud by se tak stalo a o přestupcích každé z dotčených osob, tj. žalobce a druhého obviněného, by bylo vedeno samostatné řízení, bezesporu by byl druhý obviněný v řízení vedeném proti žalobci předvolán a vyslýchán jako svědek. Za těchto okolností by byla žalobci přiznána plná práva ve smyslu čl. 6 Úmluvy (být přítomen výsledku svědka, klást mu dotazy apod.). Jeví se tedy poněkud absurdním, aby byl žalobce těchto práv zbaven pouze v důsledku veskrze formálního opatření spočívajícího ve spojení dvou souvisejících řízení do jednoho. Přitom lze žalobci přisvědčit v tom směru, že z materiálního hlediska lze skutečně výpověď druhého obviněného ve vztahu k žalobci považovat za výpověď svědeckou. Je totiž třeba mít na zřeteli, že skutečnosti uvedené druhým obviněným měly bezprostřední dopad i do sféry žalobce, neboť i na jejím základě byl žalobce uznán vinným ze spáchání projednávaných přestupků. Nutno zdůraznit, že účelem společného řízení ve smyslu ust. § 57 zákona o přestupcích je zvýšení efektivity řízení; tento institut tedy nelze vykládat takovým způsobem, že by v důsledku jeho aplikace došlo ke snížení standardu ochrany práv účastníků řízení.

Krajský soud se dále z hlediska přezkoumatelnosti rozhodnutí zabýval námitkou žalobce, že se správní orgány ve svých rozhodnutích žádným způsobem nevypořádaly s otázkou zavinění. Této námitce krajský soud nemohl přisvědčit, neboť z obsahu prvostupňového rozhodnutí je patrné, že prvostupňový správní orgán jeho zavinění zkoumal, přičemž dospěl k závěru, že žalobce se jednotlivých přestupků dopustil z nedbalosti. Krajský soud však v této souvislosti upozorňuje na to, že došlo k novelizaci ustanovení § 77 zákona o přestupcích s účinností od 1. 10. 2015. Podle citovaného novelizovaného ustanovení platí, že „*výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, **formu zavinění**, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).*“ Forma zavinění přitom ve výrocích prvostupňového rozhodnutí zcela absentuje, což však není na újmu zákonnosti výroku, neboť zákonná úprava ve znění platném a účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí požadovala jako obligatorní náležitost výroku rozhodnutí o přestupku pouze vyslovení viny. Při dalším rozhodování ve věci nicméně bude správní orgán povinen tuto novou právní úpravu na základě principu nepravé retroaktivity zohlednit (viz k tomu čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 204/2015 Sb., podle nichž se stará právní úprava použije pouze na ta přestupková řízení, která nebyla pravomocně skončena do nabytí účinnosti citované novely).

Krajský soud tedy shrnuje, že postup prvostupňového správního orgánu trpěl zásadními nedostatky, přičemž zjištěné pochybení (znemožnění žalobci být přítomen výsledku druhého obviněného) je takového charakteru, že mohlo mít vliv i na zákonnost samotného prvostupňového rozhodnutí. K tomuto závěru dospěl krajský soud i s vědomím, že žalobce měl možnost nahlédnout do protokolu zachycujícího výpověď druhého obviněného, což také učinil. Nicméně tímto způsobem dle názoru krajského soudu nelze (i s přihlédnutím ke shora citovaným závěrům ESLP) pochybení prvostupňového správního orgánu zhojit. Nutno podotknout, že žalobce proti postupu prvostupňového správního orgánu v tomto směru brojil od počátku, tj. již v průběhu řízení před prvostupňovým správním orgánem. Nelze tedy tvrdit, že by se z jeho strany jednalo o účelovou námitku mající za cíl zvrátit rozhodnutí správních orgánů či docílit zániku jeho odpovědnosti za spáchaný přestupek. Prvostupňovému správnímu orgánu nic nebránilo v tom, aby své pochybení napravil již v této fázi řízení, což však neučinil. Závažnost zjištěného pochybení spatřuje krajský soud zejména v tom, že žalobce byl bez jakéhokoliv racionálního důvodu zbaven jednoho z esenciálních procesních práv, jehož se nadto sám aktivně domáhal, avšak bezúspěšně, neboť prvostupňový správní orgán mu jej přesto odmítl přiznat. Přitom výpověď druhého obviněného byla zcela klíčovým podkladem pro rozhodnutí prvostupňového správního orgánu v dané věci, přičemž v jejím průběhu bylo navrženo i provedení dalších důkazů (svědeckých výpovědí), které později prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí taktéž označil za rozhodující. Je třeba zohlednit i skutečnost, že zájmy jednotlivých obviněných v dané věci byly zcela protichůdné a tím spíše bylo tedy na místě umožnit žalobci, aby byl výpovědi druhého obviněného přítomen, vnímal tuto výpověď svými vlastními smysly a měl možnost klást druhému obviněnému doplňující otázky a k jeho výpovědi se vyjádřit. Pokud se tak nestalo, byl žalobce krácen na svých základních právech garantovaných Úmluvou, z čehož plyne, že se správní orgány v této věci dopustily nezákonného porušení jeho procesních práv.

S ohledem na tuto skutečnost nezbylo krajskému soudu než napadené rozhodnutí, potažmo napadený výrok II tohoto rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušit, přičemž s přihlédnutím k charakteru zjištěného pochybení shledal krajský soud nezbytným též zrušení odpovídající části rozhodnutí prvostupňového správního orgánu (výrok I a II), neboť shledané vady se vztahují k jeho postupu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Zbylými námitkami žalobce, směřujícími do skutkového stavu a právního posouzení věci, se pak s ohledem na důvod zrušení rozhodnutí krajský soud nemohl zabývat, neboť by tím nahrazoval činnost správního orgánu, který bude nucen provést ve věci nové ústní jednání a vyhodnotit věc opětovně s přihlédnutím k nově zjištěným skutečnostem.

VII. Náklady řízení

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 1 800 Kč (usnesením č. j. 33 A 14/2015 – 25 byl žalobce od placení soudního poplatku částečně osvobozen) a právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci a sepsání žaloby) po 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň

(21 %). Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 10 028 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 2. srpna 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková